

C74 – WON5

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

1 december 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WONEN, STEDELIJK BELEID, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over Vlabinvest	1
Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het werkingsgebied van Vlabinvest	3
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het Vlaamse minderhedenbeleid	6
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de oprichting van een Nederlandstalige kamer binnen de Moslimexecutieve	10

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over Vlabinvest

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de voorzitter, mijn eerste vraag heeft niet echt betrekking op Vlabinvest. Ze heeft wel betrekking op Vlabinvest-gebied, maar ze is ruimer dan dat. Er is eigenlijk een fout in de titel geslopen omdat we op hetzelfde ogenblik werkten aan een vraag die wel degelijk over Vlabinvest gaat. Ik excuseer me voor de verwarring die zo is ontstaan.

Ik wil me ook excuseren voor het feit dat ik de bespreking van de beleidsbrief niet heb kunnen volgen. Zoals u weet, zijn er gelijkaardige besprekingen in andere commissies. Ik moet vooral de commissie voor Welzijn volgen en in het oog houden of er altijd een link met Wonen wordt gelegd.

Ondertussen heb ik vernomen dat er tijdens de bespreking van de beleidsnota al een en ander is gemeld van wat ik vandaag ook wou brengen. Ik zal dus trachten niet in herhaling te vallen.

Mijn eerste vraag heeft eigenlijk betrekking op de afbakening van het stedelijk gebied rond Brussel. Ik heb van een huisvestingsmaatschappij in de regio een tekst gekregen die me zorgen baart. We moeten er zeker aandacht aan besteden in deze commissie.

De tekst gaat over de afbakening van het stedelijke gebied rond Brussel en de gevolgen daarvan voor de huisvestingsmaatschappijen. Wat nu op tafel ligt, blijkt enorm nadelig te zijn voor de huisvestingsmaatschappijen en meer bepaald voor de gronden die ze in hun bezit hebben. Bij de afbakening krijgen die gronden immers vaak een andere bestemming. Vooral de gemeenten Wezembeek-Oppem, Kraainem, Sterrebeek, Tervuren, Sint-Genesius-Rode en Beersel ondervinden daar nadeel van, omdat bepaalde gebieden worden ingekleurd als gebieden van hoge residentiële kwaliteit.

De effecten hiervan voor alle huisvestingsmaatschappijen samen werden berekend. Ik heb dus geen gegevens per maatschappij, maar dat doet er niet toe. Blijkbaar zouden er in het totaal 70 hectare of 1429 woonegelegenheden op de helling komen te staan. Van die 70 hectare werd 48 hectare in het verleden door de huisvestingsmaatschappijen aangekocht met goedkeuring van de Vlaamse overheid. Hierdoor kunnen 1111 woonegelegenheden niet worden gerealiseerd. We praten over een totaalbedrag voor het patrimonium van 58 miljoen euro.

Vervolgens besteed ik aandacht aan de gevolgen voor gronden waarvoor de huisvestingsmaatschappijen al stappen hadden gezet om ze te verwerven. Ook van die gronden gaan er dus verloren voor de huisvestingsmaatschappijen door de afbakening. In dit geval gaat het over een oppervlakte van 22 hectare, goed voor 318 woonegelegenheden met een totale waarde die wordt geschat op 24,2 miljoen euro.

Indien het uitgangspunt is dat in stedelijke gebieden drie tot vier bouwlagen mogelijk zijn, praten we trouwens in het totaal over 1700 verloren woonegelegenheden in de plaats van over 1429. Dat zijn er heel wat.

Door de afbakening zijn er nieuwe gebieden die bruikbaar worden voor SHM's. Het probleem is echter dat SHM's geconfronteerd worden met zwaardere procedures dan privé-firma's. Privé-firma's kunnen zeer snel inspelen op nieuwe mogelijkheden. Voor de SHM's is dat veel moeilijker. De gronden die uiteindelijk nog beschikbaar zullen zijn om sociale woningen op te zetten, zullen bovendien duurder worden, omdat het aantal gronden beperkt is.

In Vilvoorde en Houthem proberen SHM's reservegronden te ruilen, anticiperend op de wijziging van de bestemming. We moeten daar zo snel mogelijk over communiceren met de SHM's om hun de gelegenheid te geven te anticiperen.

We blijven het belangrijk vinden dat alle gemeenten inspanningen doen in verband met sociale woningen op hun grondgebied. In Vlaamse Rand rond Brussel moeten verschillende gemeenten nog een extra inspanning leveren. Het is dus te betreuren dat een aantal gronden op de helling staan.

Mijnheer de minister, bent u zich bewust van de potentiële bouwgronden voor de bouw van sociale woningen die verloren dreigen te gaan door de afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel? Welke maatregelen zult u nemen om dit tegen te gaan?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: We bevinden ons in een procedurele fase. De procedure is dus allesbehalve afgerond.

Voor de algemene opties met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkeling moet ik verwijzen naar de opdracht van minister Van Mechelen, vooral wanneer het gaat over de beleidsvoorbereiding met betrekking tot het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel, die nu tussentijds voorligt en aan de basis ligt van deze vraag. Die afbakening is niet definitief. De vandaag getekende lijn is het resultaat van de eerste fase in de afbakening en vormt in feite de basis voor discussie. Het is een ruw kader, ter toetsing met de respectieve beleidsdomeinen. In het overlegproces voor het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel is er sprake van drie fasen.

De eerste fase was de zogenaamde focusbepaling, die heeft geleid tot een rapport. De bedoeling van dit rapport was het formuleren van een eerste fase van afbakening, waarin rekening wordt gehouden met alle beleidsdomeinen, en hun verwachtingen en doelstellingen. De fase werd afgerond op 30 september van dit jaar. Hierbij werd heel het gebied geïnventariseerd volgens zijn mogelijkheden en gescreend volgens zijn prioriteiten. Voor Wonen is de prioriteit voldoende beschikbare en betaalbare huisvesting voor iedereen.

Nu wordt de tweede fase aangevat, waarbij wordt getracht, rekening houdend met deze verwachtingen en doelstellingen, het voorstel te verfijnen. Deze fase van tussentijdse besluitvorming is noodzakelijk, daar er heel wat verwachtingen en gevoeligheden bestaan met betrekking tot dit gebied, wat ook blijkt uit deze vraag. Concreet zal politiek de vraag worden gesteld of het voorstel beantwoordt aan de verschillende beleidsprioriteiten van de bevoegde ministers. In deze fase is een bijsturing nog steeds mogelijk.

Op basis van de politieke besluitvorming zal in een derde fase de afbakening concreet worden gemaakt. Er zijn dus nog geen beslissingen genomen – ook

geen tussentijdse – inzake de afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. Er bestaat nu de mogelijkheid om, op basis van al het materiaal, dus van het rapport van de focusbepaling en de ingewonnen adviezen, de bespreking op beleidsniveau aan te vatten en te komen tot een tussentijdse oriëntatie. De elementen van belang voor het woonbeleid kunnen mee in overweging worden genomen bij deze bespreking.

Aan alle bevoegde administraties en betrokken instanties, zoals de VHM en Vlabinvest wanneer het gaat over sociale huisvesting, werden tegen uiterlijk 30 september adviezen en reacties gevraagd. Pas op 30 september heeft de focusgroep via een e-mail de opmerkingen van Vlabinvest gekregen. Uw betoog sluit naadloos aan bij deze opmerkingen, mijnheer Dehaene. Het lijkt me dat u een aantal dingen verkeerd voorstelt. Ook gebieden die buiten de perimeter vallen, kunnen eventueel worden ontwikkeld, al naargelang de keuzes van het ruimtelijk structuurplan Vlaams-Brabant en de uitwerking van die keuzes in de respectievelijke gemeentelijke structuurplannen. De gemeenten operationaliseren immers deze mogelijkheden in het eigen gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Het staat hun uiteraard vrij om de problematiek van eigendommen van huisvestingsmaatschappijen in rekening te brengen.

Daarnaast blijven er generieke mogelijkheden bestaan, zoals het principiële akkoord voor het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden, de verkaveling van gronden in woongebieden, enzovoort. De vrees dat gronden buiten de afbakening sowieso verloren dreigen te gaan, is dus ongegrond. U moet dit dus genuanceerd benaderen. De opname binnen de afbakening maakt weliswaar dat de gebieden vlotter kunnen worden ontwikkeld, louter in functie van de specifieke taakstelling binnen het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. Dat moeten we toegeven. Het feit dat buitengebieden in woonuitbreidingsgebied niet worden opgenomen in de afbakening, wijst in eerste instantie op het feit dat ze weinig tot niets bijdragen tot de invloed die op het grootstedelijk gebied Brussel wordt uitgeoefend. Het gaat dan vaak om destijds aangekochte landbouwgebieden die niet kernversterkend gelegen zijn en te ver in het buitengebied liggen.

Bijkomend moet de vraag worden gesteld waarom ze nog niet aangesneden of ontwikkeld zijn, daar ze destijds toch voor die doeleinden verworven zijn.

Sommige van die gronden behoren al sinds jaar en dag tot het patrimonium van de maatschappijen.

Ik meen dat ik reeds voldoende heb geantwoord op de eerste vraag. Ik kom dus tot de tweede. De afbakening is nog niet definitief. Alle betrokken actoren is om advies gevraagd: ook de VHM en Vlabinvest, die de socialehuisvestingssector in dit dossier vertegenwoordigen. Bijsturing is dus nog mogelijk op basis van de aangebrachte opmerkingen. In de opmaak van een GRUP is het niet de bedoeling om percentages qua sociale huisvesting te gaan vastleggen. De uitvoeringsplannen bepalen enkel de ruimtelijke indeling en de bestemmingen, zoals wonen, bedrijvigheid, natuur of recreatie, en houden rekening met de respectieve taakstellingen en gebiedsgebonden potenties. Er wordt dus geenszins een uitspraak gedaan over de initiatiefnemer. Wel kan best worden overwogen om een richtlijn te bepalen voor de inrichting van kleinere percelen, percelen of kavels voor meergezinswoningen, de verhoging van het aantal bouwlagen, algemene verdichtingsprincipes, enzovoort. Dit zijn maatregelen die de modale burger ten goede komen en tegelijk bijkomende mogelijkheden bieden aan de sociale sector. Dat zijn dingen die ons allen na aan het hart liggen. Dat biedt structureel een aantal mogelijkheden om mensen betaalbaar te huisvesten.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik heb begrepen dat het nog maar de eerste fase is en dat er nog kan worden bijgestuurd. U bent nu adviezen aan het inwinnen. Wanneer zou de tweede fase worden afgerond?

Ik heb nog een vraag die de gemeentelijke structuurplannen betreft. Als er nu gronden zouden vallen buiten de afbakening van het stedelijke gebied, kan de gemeente dan nog altijd zeggen dat daar sociale woningen mogen komen die dan vlot kunnen worden gerealiseerd?

Minister Marino Keulen: Dat moeten de gemeenten opnemen in hun structuurplannen. Dat biedt een hogere graad van zekerheid voor de realisatie.

De tweede fase zou worden afgerond tegen einde 2006. Deze vraag ligt op de grens tussen wonen en ruimtelijke ordening. Minister Van Mechelen trekt dat proces. Omdat Vlabinvest erbij betrokken is, komt deze vraag bij mij terecht. De vraag heeft echter vooral betrekking op ruimtelijke ordening, dat

in dezen de trekkende partij is. Wat betreft planning en bestemming van gronden, draagt minister Van Mechelen de beleidsverantwoordelijkheid.

De heer Tom Dehaene: Ik heb de vraag aan u gesteld omdat er zoveel gronden van de huisvestingsmaatschappijen bij betrokken zijn.

Minister Marino Keulen: Zelfs met de beste wil van de wereld blijven bepaalde opdelingen arbitrair.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het werkingsgebied van Vlabinvest

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de voorzitter, ik besef dat het onderwerp van deze vraag ook aan bod is gekomen tijdens de bespreking van de beleidsbrief. De Vlaamse Regering heeft op 28 oktober beslist om het werkingsgebied van Vlabinvest uit te breiden naar heel het arrondissement Halle-Vilvoorde en de gemeenten Kortenberg, Bertem en Huldenberg uit het arrondissement Leuven. Wij zijn daar grote voorstanders van en vinden het zeer positief dat dit naar aanleiding van de regeerverklaring van 18 mei effectief is uitgevoerd. Er is, zoals afgesproken, in bijkomende middelen voorzien van 25 miljoen euro, en na 2006 van 4 miljoen euro recurrent. Dat alles is zeer positief.

Toch zijn de middelen nog altijd zeer beperkt voor het grote gebied waarin Vlabinvest kan werken. Daarom lijkt het me logisch dat we prioriteiten bepalen en een bepaald percentage van het totale budget zouden besteden aan de eerste Vlabinvest-gemeenten, zodat daar nog altijd genoeg middelen zijn om daar projecten te verwezenlijken. Zo vermijden we dat bijvoorbeeld Gooik een groot deel van de pot zou opsouperen. We zouden kunnen gaan naar een verdeling tussen de verschillende gemeenten, wetende dat het voor vele gemeenten, zoals bijvoorbeeld Zemst, al belangrijk is dat we in afwachting van de aanpassing van de Wooncode, toch al gebruik kunnen maken van de reglementen van Vlabinvest. Als we bijvoorbeeld een project van tien woningen heb-

ben, en er een woongelegenheid via Vlabinvest wordt gerealiseerd, zouden we alle woningen kunnen toewijzen op basis van het Vlabinvest-reglement. We moeten mijns inziens met prioriteiten werken, liefst op een zo objectief mogelijke manier.

Mijnheer de minister, overweegt u dergelijke prioriteitsbepalingen voor de Vlabinvest-middelen, zodat de koek goed kan worden verdeeld en we zo veel mogelijk woningen kunnen realiseren met Vlabinvest? Op welke manier worden die prioriteiten bepaald?

Wie zal die prioriteiten bepalen? Zult u de stuurgroep die vroeger heeft bestaan, nieuw leven inblazen en gelasten met het opvolgen van de verschillende projecten?

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Ik wil de heer Dehaene bijtreden. We hebben het er tijdens de bespreking van de beleidsbrief Wonen vorige week al uitvoerig over gehad. Ik heb toen begrepen dat de minister de stuurgroep nieuw leven wil inblazen, iets wat we toejuichen gezien het goede werk dat de stuurgroep in het verleden heeft geleverd.

Over de verdeling van de Vlabinvest-middelen en de extra middelen hebben we het eveneens al gehad, alsook over een prioriteitsregeling die zeer belangrijk is. Ik dacht te hebben begrepen dat de minister daarvoor openstaat. Het mag niet zijn dat het werkingsgebied wordt uitgebreid ten koste van de gemeenten die het het meeste nodig hebben, namelijk de faciliteitengemeenten.

Bij de uitbreiding van het werkingsgebied moeten we er rekening mee houden dat de ene gemeente de andere niet is. Er zijn soms heel andere noden en problemen. De problematiek van bijvoorbeeld de gemeente Asse is niet dezelfde als die van de gemeente Meise. Gemeenten weten zeer goed waar de problemen zich situeren. Het is belangrijk dat hierover overleg mogelijk is.

Tot nu toe was er geen toenadering tot de gemeenten uit Halle-Vilvoorde. Zal dat op korte termijn gebeuren?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Dehaene, er is een stuurgroep op het niveau van de kabinetten en een

adviescomité bij Vlabinvest. Bij de bespreking van de beleidsbrief heb ik aangekondigd dat we, zowel inzake toewijzing als inzake beleidsconceptie, het adviescomité van Vlabinvest willen betrekken om de werking te onderbouwen.

De uitnodigingen voor de vergadering van de stuurgroep zijn vertrokken naar het kabinet van de minister-president, de kabinetten van de twee vice-minister-presidenten, mijn kabinet en het kabinet van de minister van Financiën en Begroting. Deze stuurgroep doet de beleidsvoorbereiding, komt samen op het niveau van een interkabinettenwerkgroep, neemt beslissingen en formuleert voorstellen in onderling overleg met en terugkoppeling van en naar alle Vlaamse ministers. Deze stuurgroep moet het huisvestingsbeleid in de Vlaamse Rand voorbereiden.

De stuurgroep zal zich buigen over de concrete vragen en mogelijkheden betreffende het wonen in de Vlaamse Rand. Dan gaat het over het brede kader, dat ruimer is dan louter Vlabinvest.

Binnen de Vlaamse Regering is er de consensus dat Vlabinvest, en dus ook de stuurgroep, bijzondere aandacht zal besteden aan het oorspronkelijke werkgebied, met name de zes faciliteitengemeenten. Ik denk dat daarover geen meningsverschil bestaat.

De middelen zullen worden verdeeld op basis van de haalbaarheid en opportuniteit van de projecten. Het mag echter niet mogelijk zijn dat een slecht project binnen de faciliteitengemeenten het haalt van een goed project buiten de faciliteitengemeenten. We mogen ons niet tot in het absurde strak houden aan de vastgelegde prioriteiten. Ik vind het belangrijk dat via Vlabinvest iets wordt gedaan voor de huisvesting in de faciliteitengemeenten, maar altijd binnen de perken van de redelijkheid.

Bijkomend wijs ik erop dat Vlabinvest met de eerste schijf van 25 miljoen euro – dan gaat het over de periode van minister-president Van den Brande – meer dan 10 jaar gebouwd heeft. Nu komt er opnieuw 25 miljoen euro bij en vanaf 2006, op recurrente basis, nog eens 4,5 miljoen euro. We moeten afwachten of er plots te weinig middelen zullen zijn. Het is dan ook een belangrijke taak van de stuurgroep om de evolutie op te volgen. Het gaat niet om onbeperkte middelen, maar het zijn ook geen peanuts.

Het zal een rollend fonds zijn. Naast het verhuren van woningen in het kader van de sociale huisvesting, zullen ook bouwkvavels worden ontwikkeld en

aangeboden en zullen koopwoningen verkocht worden. Daardoor wordt ook geld ontvangen.

Mijnheer Dehaene, de stuurgroep zal zich buigen over de concrete vragen en mogelijkheden betreffende het wonen voor alle betrokken gemeenten in de Vlaamse Rand. Pas na een voldoende lange periode kunnen we evalueren en nagaan of we, als blijkt dat er veel meer projecten zijn dan beschikbare middelen, prioriteiten moeten stellen.

In plaats van nu al alles strak te regisseren, zullen we alles goed opvolgen. We wachten op de voorstellen, die we permanent moeten monitoren om alles goed te sturen. Ook voor ons is het een nieuwe situatie. Van 9 gemeenten – de 6 faciliteitengemeenten plus Hoeilaart, Overijse en Tervuren – gaan we naar 39 gemeenten, met name alle gemeenten in Halle-Vilvoorde plus Huldenberg, Kortenberg en Bertem.

Mijnheer Dehaene, ik ben inderdaad van plan om de stuurgroep nieuw leven in te blazen en te gelasten met de opvolging van de verschillende projecten. Vorige maandag werd op mijn kabinet een ruime delegatie ontvangen van de huisvestingsmaatschappijen die actief zijn in de Vlaamse Rand, waarbij aandacht werd gevraagd voor de huisvestingsproblematiek in de Vlaamse Rand.

We zijn volop bezig met de structurele onderbouw. De middelen zijn beschikbaar en het werkingsgebied werd uitgebreid. Via monitoring moeten we nu alles operationaliseren.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de minister, ik vind het vreemd dat we wachten op de vraag uit de sector. Zo creëren we onzekerheid. Ik wil nogmaals pleiten voor duidelijke spelregels en afspraken, zodat geen misverstanden kunnen ontstaan.

Er is geen duidelijkheid over de exacte uitwerking, maar het lijkt me logisch dat we een vast percentage van de beschikbare middelen reserveren voor een bepaalde groep van gemeenten, los van de vragen van de andere gemeenten.

Ook in de andere gemeenten zijn er zeker noden. Afwachten om te zien wat er gebeurt op het veld lijkt me geen goede strategie. Daardoor ontstaat immers onduidelijkheid. Ik ben daar geen voorstander van.

Minister Marino Keulen: Met wachten bedoel ik niet dat we passief moeten zijn en niets doen. Als er voorstellen zijn, zullen we die zeker honoreren. Naargelang de toevloed zullen we kijken welke prioriteiten we moeten stellen. Het is dus niet de bedoeling dat we de armen kruisen en afwachten tot iemand met voorstellen op de proppen komt.

Ik kom zeer veel in deze regio. Als minister word ik dikwijls uitgenodigd voor tal van dingen die gebeuren in het weekend. Ik ben dan ook vertrouwd met de maatschappelijke realiteit op het vlak van de huisvesting. Als we na verloop van tijd vaststellen dat er bepaalde zaken mislopen en dat bepaalde gebieden niet meer aan de bak komen, kunnen we prioriteiten stellen. Wachten staat in dit geval echter niet gelijk met niets doen.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de minister, ik kan bevestigen dat u inderdaad zeer veel aanwezig bent op verschillende inhuldigingen. Dat wordt trouwens ten zeerste gewaardeerd. De vraag is echter wat we morgen doen als er plots 50 aanvragen binnenkomen. We moeten dan prioriteiten kunnen stellen. Het moet dan ook voor iedereen duidelijk zijn waarom we die prioriteiten stellen. Het mag niet gaan om een oplossing die ter plekke is uitgedokterd. Ik zou graag hebben dat de spelregels zo snel mogelijk duidelijk worden gemaakt aan alle betrokkenen.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else de Wachter: Mijnheer de minister, welke mogelijkheden hebben de gemeenten nog?

Minister Marino Keulen: Daarin is niet meteen voorzien. We hebben wel de huisvestingsmaatschappijen zelf ontvangen. Vaak zijn daarin de gemeenten vertegenwoordigd. De maatschappijen vertegenwoordigen én de sector, én de lokale besturen als aandeelhouder. Vaak zijn het lokale mandatarissen die voorzitter zijn of in de raden van bestuur een belangrijke rol vervullen.

Mocht het nodig zijn, dan kan daar een mouw aan worden gepast. Ik zie vanavond de mandatarissen van de Vlaamse Rand. Ik zal daar de vraag stellen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het Vlaamse minderhedenbeleid

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik voel me hier niet helemaal op mijn gemak. Het is de eerste keer dat ik in deze commissie kom. Aan het gebruik van Tipp-Ex kunt u ook zien dat de vraag oorspronkelijk niet aan minister Keulen was gesteld, maar wel aan minister Vervotte. Ik veronderstelde – ten onrechte – dat het beleid met betrekking tot woonwagenbewoners bij Welzijn hoorde.

Mijnheer de minister, degenen die, zoals ik, vaak de trein nemen, ervaren dat het straatbeeld in Brussel erg wordt getekend door de aanwezigheid van bedelaars, van wie de Roma-zigeuners een grote groep uitmaken. Dat is niet alleen mij maar ook de media opgevallen. In de afgelopen maand zijn er zowel in Knack als in de Volkskrant uitgebreide reportages verschenen, waarin werd gezocht naar de dieperliggende oorzaken van de problemen van bedelende zigeuners.

Uit de artikels blijkt dat het probleem gelijk loopt met dat van andere bevolkingsgroepen die hier hun geluk komen zoeken. Veel heeft echter ook te maken met de specifieke toestand van deze groep zigeuners. Ik zal u nu niet onderhouden met een antropologische benadering van de thematiek. De Foyer wijst erop dat het probleem te maken heeft met absolute kansarmoede. Deze groep leeft in grauwe ellende. Dat komt in Brussel het meest nadrukkelijk tot uiting, hoewel het probleem in elke andere stad in Vlaanderen aanwezig is.

Mensen hebben vaak de neiging om alle zigeuners over dezelfde kam te scheren. Er is echter een grote verscheidenheid. Er zijn groepen die al generaties lang in Vlaanderen wonen, andere die hier recenter zijn aanbeland. Er zijn ook veel vormen van uitsluiting van de zigeunerbevolking in de landen van herkomst.

In 1977 ontstond het Vlaams Overleg Woonwagenwerk, dat zich gedurende twee decennia met de eeuwenoude problematiek van het migreren en zich verplaatsen heeft beziggehouden. De categorie waar ik het over heb, is voornamelijk residentieel gaan

wonen. Ze behoort niet meer tot de klassieke woonwagenbewoners. De groep is moeilijk af te bakenen, is van verschillende origine. Van de problemen waarmee ze te maken heeft, is vooral de kansarmoede de meest kenmerkende. In 1999 is het Vlaams Overleg opgegaan in het Vlaams Minderhedencentrum. Uit de artikelen konden we opmaken dat het minderhedencentrum minder aandacht besteedt aan de problematiek van de woonwagenbewoners omdat andere problemen in de samenleving een steeds toenemende aandacht vragen.

Er is ook een fundamenteel verschil tussen beide organisaties. Het Vlaams Overleg zorgde voor eerstelijns hulp, had direct contact met de doelgroep. Het minderhedencentrum is een tweedelijnsorganisatie, die via andere actoren, bemiddelaars en agenten met de doelgroep in contact komt. Dat schept problemen. Ook binnen het Vlaams Minderhedencentrum schijnen er op dit vlak minder professionelen actief te zijn, terwijl de problemen eigenlijk toenemen. Gelet op de discussie over eerste en tweede lijn, verdwijnt de gespecialiseerde kennis van de basiswerking in het Vlaams Minderhedencentrum en vloeien er mensen weg.

Mijnheer de minister, klopt de berichtgeving dat het Vlaams minderhedenbeleid voor zigeuners en woonwagenbewoners in volle crisis verkeert? Zijn er daadwerkelijk professionele deskundigen ontslagen of vertrokken? Hebben experts een andere functie gekregen? Is het werkelijk zo dat de gespecialiseerde basiswerking voor deze doelgroepen werd afgebouwd? Indien dat zo is, om welke reden gebeurde dat dan? Hoe denkt u de ondersteuning voor deze doelgroepen te organiseren? Kan de ondersteuning niet beter worden ondergebracht bij het opbouwwerk, waar dit soort werk oorspronkelijk onder ressorteerde?

Indien een aantal aspecten van mijn vraag betrekking hebben op de specifieke bevoegdheden van het Vlaams Minderhedencentrum, dan respecteer ik het dat u daar geen aandacht aan kunt besteden. Mijn bekommernis is vooral te weten of het beleid voor de doelgroepen werkelijk achteruitgaat en of er een relatie is met de toenemende problematiek van de kansarmoede in de samenleving.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Caron, ik ben ook bekommerd om deze sector. In tegenstelling tot wat de berichtgeving laat vermoeden, is het Vlaams min-

derhedenbeleid voor woonwagenbewoners en zigeuners echter niet in volle crisis. We stellen wel vast dat er op dit ogenblik ongenoegen heerst bij het woonwagenwerk, onder andere over de plaats binnen het minderhedenbeleid.

In dat verband heb ik op het kabinet drie woonwagenbewoners en twee woonwagenwerkers ontvangen. Gedurende dat gesprek werden een aantal knelpunten vermeld. Er werd gepraat over de verwachtingen in verband met het beleid voor woonwagenbewoners. We hebben ook gesproken over het belang van de inzet van persoonsbetrokken professionals die als bemiddelaars de band tussen de woonwagenbewoners en de maatschappij opbouwen, of met andere woorden over de nood aan basiswerk. Ook het belang van bridging tussen woonwagenbewoners en de samenleving om de sociale cohesie te bevorderen kwam aan bod. Bovendien werd er gepraat over het belang van de vaders om de onderwijsdeelname te bevorderen. Er werden ten slotte ook een aantal interessante beleidsaanbevelingen aangekaart die zeker onderzocht moeten worden.

Dat er ongenoegen is, wil echter niet zeggen dat de integratiesector geen inspanningen doet om de doelgroep op te nemen in de werking, en deze voor woonwagenbewoners te optimaliseren. Ik zal dat illustreren aan de hand van een waslijst voorbeelden en maatregelen.

Om te beginnen werden woonwagenbewoners – voyageurs en zigeuners – expliciet als doelgroep opgenomen in het minderhedendecreet van 28 april 1998. Sinds de uitvoering van het minderhedendecreet maakt het ondersteuningscentrum voor woonwagenbewoners, het vroegere Vlaams Overleg Woonwagenwerk, inderdaad deel uit van het Vlaams Minderhedencentrum. Het Vlaams woonwagenwerk bleef hierbinnen met eigen middelen functioneren.

Sinds maart 2004 heeft het Vlaams Centrum Woonwagenwerk de naam VROEM vzw: Vlaamse Vereniging voor Voyageurs, Roms, Roma en Manoesjen. Manoesjen hebben een Indische oorsprong. De Roma trekken niet meer rond. De Roms trekken wel rond. Voyageurs zijn eigenlijk autochtonen die in woonwagens wonen. Die woonwagens zijn vaak omgevormd tot kleine chalets. U kunt zich daar wel iets bij voorstellen.

Er zijn ook de cellen voor woonwagenwerk. Het minderhedendecreet bepaalt dat specifieke aandacht voor de nieuwe doelgroepen van het Vlaamse min-

derhedenbeleid onder andere moet worden gestimuleerd door cellen voor woonwagenwerk, verspreid over de regio's. Hierbij moet worden verwezen naar het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 1998 over de erkenning en subsidiëring van de centra en de diensten voor het Vlaamse minderhedenbeleid. Daarin staat dat het werkgeverschap van het personeel van de cellen, op dat ogenblik uitgeoefend door het Vlaams Minderhedencentrum, na 3 jaar zou worden geëvalueerd. Op basis van een evaluatie heeft toenmalig Vlaams minister Vogels, beslist dat het werkgeverschap van het personeel van de cellen vanaf 1 januari 2003 moest worden overgeheveld naar het provinciaal of lokaal integratiecentrum waarbij de cel is opgericht. Op die manier zou de structurele inbedding van de aandacht voor alle doelgroepen bij de integratiecentra beter worden gegarandeerd. De medewerkers van de cellen woonwagenwerk functioneren sindsdien dus in een nieuwe organisatie.

Op dit ogenblik zijn er in vijf integratiecentra medewerkers specifiek actief in verband met woonwagenbewoners. Drie cellen werken uitsluitend met voyageurs, Roms en Manoesjen, namelijk de cel van het lokaal integratiecentrum De Acht in Antwerpen met 2 voltijdse equivalenten, de cel van het provinciaal integratiecentrum van Vlaams-Brabant met 1 voltijdse equivalent en de cel van het provinciaal integratiecentrum van Limburg met 1 voltijdse equivalent. Twee cellen werken ook met Roma, namelijk de cel van het regionaal integratiecentrum Foyer in Brussel met 2 voltijdse equivalenten en de cel van het provinciaal integratiecentrum Oost-Vlaanderen met een viervijfde voltijdse equivalent.

Er zijn er ook personeelsleden aangesteld voor specifieke Romawerkingen. In het provinciaal integratiecentrum Oost-Vlaanderen gaat het dan over 1 voltijdse equivalent en bij De Acht ook.

Het Vlaams Minderhedencentrum heeft de decreetale opdracht om te werken rond de situatie van alle doelgroepen van het Vlaams minderhedenbeleid, dus ook van woonwagenbewoners en zigeuners. Het Vlaams Minderhedencentrum heeft deze opdracht altijd in zijn planning meegenomen. Dat blijft zo in de toekomst. Hierbij werkt het Vlaams Minderhedencentrum nauw samen met de integratiecentra en -diensten, die tevens in hun planning de werking voor woonwagenbewoners hebben opgenomen.

In de huidige overeenkomst van de Vlaamse Regering met het Vlaams Minderhedencentrum voor de peri-

ode van 1 januari 2001 tot 31 december 2006, gewijzigd door een addendum dat inging op 1 november 2004, werden een aantal specifieke opdrachten met betrekking tot woonwagengewoners opgenomen. Ik som er een aantal op.

Jaarlijks moet over de problematiek van woonwagenterreinen een knelpuntenuiding en een lijst van aanbevelingen worden ontwikkeld. Er moet jaarlijks een actie worden opgezet, gericht op de sensibilisering van verantwoordelijke besturen. Voor 2005 was dat concreet een studiedag over doortrekkerterreinen.

In 2005 moest een actie worden opgezet in verband met de doorstroming van kinderen van woonwagengewoners naar sterkere richtingen in het onderwijs. Vanuit het uitgangspunt dat woonwagengewoners tot de doelgroepen van het minderhedenbeleid behoren en om de gezamenlijke betrokkenheid op het woonwagewerk te verhogen, organiseerde het Vlaams Minderhedencentrum in april 2005 bovendien een rondetafelconferentie over de minderhedensector en het woonwagewerk. Daarop waren de integratiecentra, de cellen, VROEM vzw, vrijwilligers en andere geïnteresseerden aanwezig. De aanbevelingen die op deze rondetafelconferentie werden geformuleerd, vormen mee de basis voor het – in samenspraak met VROEM vzw – verder vorm geven aan het beleid voor woonwagengewoners.

In het personeelsplan van het Vlaams Minderhedencentrum is in een stafmedewerker voor woonwagenterreinen voorzien, die instaat voor de ondersteuning van de cellen en van de openbare besturen in verband met de aanleg van zowel residentiële als doortrekkerterreinen, en eveneens in een coördinator Voyageurs en Zigeuners. Daar zijn dus heel wat mensen bij betrokken.

Het klopt inderdaad dat er twee medewerkers van het Vlaams Minderhedencentrum die op die terreinen werkzaam waren, zijn ontslagen. Het Vlaams Minderhedencentrum is echter een autonome organisatie, die een eigen personeelsbeleid voert. Dergelijke personeelsaangelegenheden behoren dus tot de autonome bevoegdheid van deze organisatie. U zei zelf al daar alle begrip voor te hebben, mijnheer Caron. Dat apprecieer ik. Binnen de culturele sector is men erg vertrouwd met deze formule. Dat is een van de structurele problemen waarmee Vlaanderen wel eens worstelt. Enerzijds geeft men autonomie, maar anderzijds ondervraagt men de minister die deze autonomie aan een instelling heeft gegeven. Mocht dit niet gebeuren, dan is de spanning weg. We

moeten echter consequent zijn. Als we een autonome structuur opzetten en taken delegeren, dan horen we die autonomie te respecteren, ook inzake het personeelsbeleid.

Binnenkort zal het Vlaams Minderhedencentrum een medewerker aanwerven om woonwagewerkers en anderen die werken met moeilijk bereikbare groepen te ondersteunen. Binnen het Vlaams Minderhedencentrum is er eveneens een halftijds stafmedewerker Lokaal Beleid en Woonwagenterreinen actief. Er komen dus opnieuw extra krachten bij.

De aandacht voor en werking ten opzichte van woonwagengewoners – dus voyageurs en zigeuners – en van Roma is niet afgebouwd. Volgens het decreet hebben integratiecentra de algemene opdracht ertoe bij te dragen dat het provinciebestuur, de lokale besturen en andere relevante beleidsinstanties een gecoördineerd en inclusief minderhedenbeleid voeren, in overleg met de doelgroepen en hun organisaties.

Zoals reeds vermeld, zijn er binnen de minderhedensector medewerkers actief inzake woonwagewerk. Ze hebben contacten met woonwagengewoners. Deze werkers zorgen ervoor dat woonwagengewoners aansluiting vinden bij instellingen en organisaties in de samenleving. Sommigen van hen werken ook met Roma. Het is de bedoeling op langere termijn dat de reguliere voorzieningen een aangepaste werkwijze voor deze doelgroep ontwikkelen. In afwachting hiervan kan – decretaal bepaald – waar nodig nog categoriaal gewerkt worden inzake woonwagengewoners en Roma.

De sector is eveneens actief inzake onderwijs voor kinderen van de rondtrekkende bevolking. Deze mensen informeren scholen en zoeken mee naar praktische oplossingen.

Op lokaal vlak, bij gemeenten met een woonwagenterrein, zijn coördinatoren en begeleiders inzake woonwagengewoners actief en worden er projecten uitgevoerd. Een voorbeeld is het tewerkstellingsproject in Leuven. Er wordt met een werkgroep Vlaams Minderhedencentrum-VROEM begonnen, die een aantal concrete bekommernissen van het woonwagewerk, inzake onder meer basiswerk en de specificiteit van de doelgroep, onderzoekt en omzet in concrete acties.

Binnen de minderhedensector blijkt de aandacht voor woonwagengewoners en doelgroepen onder

meer uit de volgende initiatieven. De sector volgt het beleid inzake woonwagenterreinen. Hij stimuleert en helpt lokale en provinciale besturen om residentiële woonwagenterreinen en doortrekkersterreinen in te richten en erover te communiceren met de bevolking. Een nieuwsbrief bericht over de stand van zaken van het standplaatsenbeleid. Het Vlaams Minderheden-centrum volgt ook de wijzigingen met betrekking tot het referentieadres. Mensen die rondtrekken, zijn dan toch bereikbaar via een dergelijk adres.

Mijn antwoord is erg uitgebreid. Dit onderwerp komt echter weinig in de aandacht. Het onderwerp is mijn verantwoordelijkheid, wat eigenlijk niet geweten is. Ik probeer mijn best te doen terzake. Op deze wijze komt dit toch even in de schijnwerpers.

Mijnheer Caron, u vroeg me hoe ik denk de ondersteuning aan deze doelgroepen te organiseren. Enkele maanden geleden heeft VROEM vzw inderdaad het voorstel gelanceerd om eventueel over te stappen van de integratiesector naar de sector van de samenlevingsopbouw. Over de wenselijkheid en de haalbaarheid van dit voorstel zijn momenteel gesprekken op het terrein gaande. Conform het minderhedendecreet is het momenteel wel zo dat de thematiek van woonwagebewoners en Roma duidelijk een opdracht is waaraan de minderhedensector moet werken. Bovendien zijn in vijf integratiecentra medewerkers specifiek met betrekking tot woonwagebewoners actief.

Er zal wel worden onderzocht op welke wijze een samenwerking tussen de integratiesector en het maatschappelijk opbouwwerk kan worden versterkt, zoals onder meer bepaald in het protocol dat ik bij het begin van deze zittingsperiode heb afgesloten met de minister van Welzijn. Minister Vervotte is immers verantwoordelijk wanneer het gaat over het opbouwwerk.

In de toekomst zal ik, zoals vermeld in mijn beleidsbrief 2006, laten onderzoeken hoe de drie decreten – het minderhedendecreet, het inburgeringsdecreet en het decreet betreffende de Huizen van het Nederlands – en de voorzieningen beter op elkaar kunnen worden afgestemd. In het kader van de afstemming van de drie decreten heb ik de Vlaamse Woonwagencommissie de opdracht gegeven om een overzicht te maken van alle actoren die momenteel in Vlaanderen betrokken zijn bij het standplaatsenbeleid. Het realiseren van voldoende kwaliteitsvolle standplaatsen voor woonwagebewoners is immers een noodzakelijke voorwaarde om die bewoners onder meer

naar werk en onderwijs te kunnen begeleiden. De Vlaamse Woonwagencommissie zal ook aanbevelingen formuleren in verband met de ondersteuning aan woonwagebewoners. De werkzaamheden van deze commissie zullen mee toelaten de plaats en rol van het woonwagewerk binnen het integratiebeleid duidelijk te definiëren.

Eigenlijk is er hier sprake van een snijvlak tussen de integratiesector en het opbouwwerk. De integratiesector is nooit eerstelijns: de sector moet steeds doorverwijzen naar voorzieningen, bijvoorbeeld in de jeugd- en cultuursector, die inclusief moeten werken. Het opbouwwerk doet wel aan eerstelijns hulp. Op het terrein is dat verschil echter niet altijd te merken: voor de mensen maakt het vaak weinig verschil uit.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw ongelooflijk indrukwekkende antwoord. Ik ben blij dat dit bij u op zoveel aandacht kan rekenen. Blijkbaar is een en ander in beweging gezet. Ik weet niet of mijn vraag daartoe heeft bijgedragen. Ik kan dat slechts in stilte hopen. Ik hoop dat die sterke aandacht verder gestalte zal krijgen in het beleid. Ik begrijp dat de negatieve teneur van het artikel wat overdreven is. Er is echter inderdaad een zekere spanning tussen de actoren op het terrein. Het terrein van het woonwagewerk is echter een mobiel terrein. We kunnen dit dus verhelpen. Het is een levendige materie. In mijn eigen stad hebben we de voorbije maanden en zelfs jaren een heel lange discussie gehad over doortrekkersterreinen, die nu zo ongeveer afgerond is.

Wat mijn vraag over opbouwwerk betreft, het was niet mijn bedoeling uw bevoegdheden af te bouwen. Ik ben alleen bekommerd over een goede aansluiting tussen de eerstelijns- en de tweedelijnszorg. Ik maak echter op dat de cel Woonwagewerk, via de lokale en de provinciale integratiecentra, ook wel deels die rol op zich kan nemen.

Ik ben dus blij met deze aandacht en hoop dat die ontwikkeling verder zal blijven duren. Wat die personeelsaangelegenheden betreft, respecteer ik de autonomie van het Vlaams Minderheden centrum uiteraard. Dat is ook de traditie in de andere sector waarin ik werkzaam ben.

Minister Marino Keulen: Ik hoop dat u niet somber bent geworden.

De heer Bart Caron: Neen, maar de kansarmoede bij die doelgroep is niet afgenomen. We moeten er dus fundamenteel en structureel aan blijven werken, zelfs al zijn we er wat somber over.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de oprichting van een Nederlandstalige kamer binnen de Moslimexecutieve

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ook ik ben een nieuwkomer in deze commissie, maar in een commissie als die van Inburgering lijkt me dat niet zo vreemd. Ik verontschuldig me dus mocht ik verwijzen naar iets dat al is besproken tijdens de besprekingen van de beleidsbrief, waarbij ik jammer genoeg niet aanwezig kon zijn.

Op 2 oktober 2005 werd na de verkiezing van de Moslimraad uiteindelijk ook de Moslimexecutieve geïnstalleerd. Die bestaat uit zeventien leden. Elk lid behoort tot de Nederlandstalige of de Franstalige taalgroep, maar moet eigenlijk de belangen van beide taalgroepen behartigen. Nu is de executieve van plan, zoals al verschillende malen werd gevraagd door de minister en andere personen, om zich te organiseren volgens de federale structuur. Federale materies zouden gezamenlijk worden behandeld, maar er wordt aan gedacht om een Vlaamse en een Franstalige kamer op te richten.

Hierbij rijst de vraag van de ondersteuning daarvan. Hoewel federaal minister Onkelinx eerder te kennen gaf bereid te zijn de indeling in kamers te ondersteunen, blijkt uiteindelijk dat de federale begroting daarvoor niet in fondsen voorziet. Dat is begrijpelijk gezien de bevoegdheidsverdeling. Dit heb ik geleerd uit een antwoord op een vraag van kamerlid Lanjri op 16 november in de commissie voor Justitie. U hebt zelf nog gezegd dat de Vlaamse overheid nog geen ondersteuning had toegezegd, maar misschien bestaat er wel een mogelijkheid dat dit zou gebeuren.

Mijnheer de minister, hebt u een vraag tot ondersteuning van de Vlaamse kamer gekregen? Hebt u de mogelijkheid dat te doen, gezien de bevoegdheidsverdeling tussen de federale en de Vlaamse overheid en gezien de gelijke behartiging van de verschillende erediensdiensten? Indien ja, hebt u dan dergelijke plannen?

Bent u in overleg met minister Onkelinx of uw Franstalige collega over de organisatie van deze kamer en hoe de aanvragen moeten verlopen? Wat is daar de stand van zaken?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Ik sluit me aan bij de vragen. Het is een delicate materie, waarover we al eerder de gelegenheid hebben gehad van gedachten te wisselen. De probleemstelling is goed aangegeven. In principe gaat het om een federale materie, om niet te zeggen uitsluitend een federale materie. We voelen echter ook aan dat, wanneer er geen daadwerkelijke federale ondersteuning zou komen voor het tweekamermodel, de facto de overheersing van de Franstaligen in de Moslimexecutieve toch groot blijft, terwijl we zien dat er een andere evolutie is van de islamgodsdienst in Vlaanderen. Hoe staat u daar tegenover? Wat kunt u doen binnen een aantal grenzen, rekening houdend met het feit dat de emanatie van de kamer, nog voor er verkiezingen waren, regelmatig met u contacten heeft gehad en nog steeds heeft? Hoe verlopen die contacten nu?

De heer Jan Penris: De vorige legislatuur hebben we in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden heroïsche debatten gevoerd. We hebben de toenmalige meerderheid en ook CD&V, die nu terecht kritische vragen stelt, ervoor gewaarschuwd dat de boel zou kunnen spaak lopen omdat ervoor werd gekozen om de Moslimexecutieve als verbindingsinstelling te kiezen. Wij zeiden daarop neen. We zeiden dat Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid moest nemen en ervoor moest zorgen dat de bemiddelingsinstantie in dezen een zuiver Vlaamse instantie is waar we onze regels aan kunnen opleggen.

Toenmalig minister Van Grembergen heeft toen hemel en aarde bewogen om dat manoeuvre van ons teniet te doen, terwijl professoren ons zeiden dat het zuiver juridisch wel kon. We betalen nu de prijs voor wat het Vlaams Parlement vorige legislatuur niet heeft willen doorvoeren. Ik ben blij dat er vandaag kritische vragen worden gesteld, maar dat is alleen

maar mogelijk omdat we niet hebben gedaan wat we vorige legislatuur hadden kunnen doen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Ik ben zelf altijd pleitbezorger geweest van een Vlaamse kamer maar wel binnen de federale structuur omdat het te maken heeft met erediensden. Daar is een duidelijk federaal aspect aan verbonden, namelijk de betaling van wedden en pensioenen aan de bedienaars van de erediensden, de aanstelling van aalmoezeniers en dergelijke in gevangnissen en andere instellingen. Vlaanderen heeft de verantwoordelijkheid voor de erkenning van kerkfabrieken van lokale geloofsgemeenschappen en dus ook van moskeeën als het over de islam gaat. De consequentie hiervan is dat er een lokaal vervolg op komt. Voor de katholieken, de protestanten, het joodse geloof en de anglicanen moet het gemeentebestuur de werkingskost en het deficit bijpassen. Bij de orthodoxen en de islam doet de provincie dit.

In Vlaanderen starten we een aantal specifieke dingen, zoals de procedure voor de erkenning van de moskeeën. De Vlaamse kamer van de Moslimexecutieve moet een voorstel doen aan de bevoegde minister. Dat alleen de moslims een verkiezing hebben moeten houden, was een keuze van de moslimgemeenschap zelf. Bij de katholieken is het bijna militair georganiseerd en stelt de bisschop dat voor; hij heeft er namens de hele geloofsgemeenschap de autoriteit voor. De protestanten vormen de meest heterogene geloofsgemeenschap, maar ze slagen er wel in ten aanzien van de overheid met één stem te spreken en intern toch een eigen diversiteit te hebben van lutheranen, calvinisten en een evangelische tak met alle mogelijke varianten. Samen met de islam is het de enige nog groeiende geloofsgemeenschap, ook omwille van de immigratie uit Afrika en Amerika.

De Vlaamse kamer bestaat uit de Vlaamse gekozenen van de Moslimexecutieve en vormt geen aparte structuur. Er is niets voor voorzien en we zullen dat ook niet doen. We houden ons aan de wet: de werking wordt betaald door het ministerie van Justitie. We zullen daar dus geen aparte fondsen voor inschrijven, want we doen dat ook niet voor de andere erkende geloofsgemeenschappen.

Ik heb nog contact met de islamgemeenschap. Ik heb onlangs nog de secretaris van de Vlaamse kamer ontmoet en op 12 december zal ik de Moslimexecutieve zelf ontmoeten om onder meer over de werkingsstructuur te spreken.

Vlaanderen heeft geen enkele bevoegdheid wat betreft de organisatie van deze executieve. Artikel 4 van het KB van 3 mei 1999 houdende erkenning van het Executief van de Moslims van België bepaalt: 'In uitvoering van de wet houdende de algemene uitgavenbegroting wordt een krediet, dat de werkingskosten van de executieve moet dekken, ingeschreven op de begroting van de minister van Justitie onder de vorm van een subsidie op artikel 03.33.02 van de sectie 59.' In 2005 bedroeg die 1.180.000 euro en in 2006 981.000 euro. Het zijn dezelfde mensen die de dossiers zullen behandelen. De Vlaamse kamer is voor ons een aanspreekpunt als het gaat over de aanstelling van leerkrachten islamitische godsdiensten bijvoorbeeld. Als het gaat over het voordragen van dossiers voor de erkenning van een moskee, moeten ze komen met dossiers die gesteund worden door de basis. Het kan niet dat de minister daarin moet trancheren. We zullen de begroting daar niet voor op zijn kop zetten.

Deze subsidie dekt de bezoldiging van het personeel, de aankoopprijs, de huurprijs en de kosten voor de inrichting van de lokalen, de kosten voor de aanschaffing van de nodige uitrusting en benodigdheden, alsook alle andere directe kosten die betrekking hebben op de uitbouw van de werking van de Moslimexecutieve. Ik heb effectief gepleit voor een Vlaamse kamer binnen de Moslimexecutieve, gezien naar aanleiding van Lambermont een aantal bevoegdheden betreffende de erediensden werden overgeheveld naar de gewesten.

Ook binnen de moslimgemeenschap zelf leeft dit. In Wallonië en Brussel wordt het anders georganiseerd. Voor de werkbaarheid is het een goede zaak dat specifiek voor de Vlaamse bevoegdheden de Vlaamse verkozenen binnen de Moslimexecutieve apart samen zitten. Hun dossiers worden door dezelfde mensen van de administratie voorbereid. Daarvoor is 981.000 euro ingeschreven op de begroting van minister Onkelinx.

De installatie van een Nederlandstalige en Franstalige kamer binnen de executieve en de erkenning van deze gedecentraliseerde diensten is louter een federale aangelegenheid. Ik heb dus geen financiële ondersteuning ingeschreven voor de Nederlandstalige werking van deze afdeling van de Moslimexecutieve.

Ik heb wel goede contacten met de Nederlandstalige vertegenwoordigers van de Moslimexecutieve. Op 12 december zal een volgend gesprek plaatsvinden. Het is een zeer gevoelige materie, dus we moeten dezelfde

regels voor overleg toepassen voor alle geloofs-gemeenschappen.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister, u hebt dus geen vraag ontvangen voor de ondersteuning van een Vlaamse kamer binnen de Moslimexecutieve. Ik begrijp dat u die niet kunt ondersteunen, maar hebt u hierover overleg gepleegd met minister Onkelinx?

Minister Marino Keulen: Ik heb hierover al verschillende keren gesproken met minister Onkelinx. De Vlaamse organisatie van de erediensten wordt met veel aandacht gevolgd. Het gaat steeds om een professioneel gesprek zonder twistpunten. Tot dusver verloopt de samenwerking perfect.

Mevrouw Sabine Poleyn: We zullen de evolutie volgen en na een bepaalde periode een evaluatie houden. Ik ga ermee akkoord dat elke eredienst uiteindelijk zichzelf organiseert. Ik wil wel opmerken dat de structuur binnen de katholieke kerk niet zozeer militair, maar veeleer hiërarchisch is.

Minister Marino Keulen: Mijn excuses voor die uitspraak. De bisschop spreekt voor zijn bisdom en iedereen volgt. Dat is inderdaad een hiërarchische structuur. Militair is misschien een ongelukkige term.

Er is wel iemand die de rol vervult van hoofdaalmoezenier binnen het leger en gelijkgesteld is met bisschop. Ik denk dat de vroegere bisschop van Oost-Vlaanderen Luystermans vicaris-generaal was bij de Belgische strijdkrachten en gelijkgesteld met bisschop.

In de procedure is opgenomen dat we, vooraleer we een lokale geloofsgemeenschap voor de moslims erkennen, advies krijgen van Justitie, meer bepaald van de diensten van de Staatsveiligheid. De minister van Justitie is verantwoordelijk voor deze screening. Justitie heeft zich hiertoe verbonden in een protocol. Dat duidt nogmaals op de bereidheid van Justitie om ons bij te staan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
